

Păstorii gorali sau valahi, urmași ai ciobanilor din Valahia care s-au răspândit în întregul arc carpatic, vor să transforme Munții Carpați într-un brand asemănător Alpilor, printr-o mai bună cooperare a păstorilor din toate țările prin care trece acest lanț muntos, inclusiv din România.

Un pas important în acest demers l-a reprezentat prima ediție a Congresului Carpaților, organizată sâmbătă și duminică în localitatea poloneză Ludzmiarz. Au participat sute de păstori din Polonia, Cehia și Slovacia și, cu statut de invitat special, o importantă delegație de peste 50 de persoane din România, din regiunile Transilvania și Bucovina, respectiv din județele Sălaj, Cluj, Maramureș și Suceava.

"Evenimentul la care participăm în aceste zile vrea să-i pregătească pe ciobanii din întreaga Polonie să înceapă să lucreze împreună, iar pe voi, românii, v-am invitat ca observatori, pentru a vedea cum cooperăm în regiunea noastră și pentru a arăta că acest gen de cooperare poate exista între toate țările ce se află de-a lungul lanțului Carpaților. Anul viitor vom organiza un eveniment de mult mai mare amploare, numit Sărbătoarea Carpaților, la care vrem să invităm oameni din toate țările. Avem deja un buget din fonduri elvețiene, dar vom utiliza și fonduri proprii. Prima ediție va fi în Polonia, dar dacă lucrurile merg bine vrem să fie organizat, pe rând, în fiecare din țările din Carpați", a declarat sâmbătă, pentru AGERPRES, Maria Kohut, unul dintre principalii organizatori ai congresului.

Maria este soție de cioban din regiunea Zakopane și sufletul mai multe organizații non-guvernamentale care încearcă să promoveze tradițiile valahilor, ciobani emigrați din Valahia românească în întregul arc carpatic.

"Noi, munteni din Polonia, numiți gorali, provenind din Valahia, ocupăm numai 5% din teritoriul Carpaților polonezi, iar numeric reprezentăm numai 2% din populația țării. Dar suntem foarte activi, cu un foarte bun marketing, cu haine, muzică, dansuri specifice și cu produse din brânză recunoscute în întreaga Polonie. Oriunde mergi în Polonia, oamenii știu că noi suntem munteni și că facem o brânză extraordinară și că avem tradițiile noastre, chiar dacă suntem numai o mică parte. Noi toți știm că locuim în Carpați și că strămoșii noștri provin din Valahia, de unde au plecat cu oile în toate țările străbătute de acești munți. Noi știm că identitatea noastră este din rădăcini valahice, avem o istorie comună, tradiții comune, indiferent că ne aflăm acum în Ucraina, Cehia, Slovacia. Dacă suntem pe teritoriul Carpaților, suntem aceeași oameni. Sunt mici diferențe în port sau în limbaj, dar toate cuvintele legate de oi și oierit sunt foarte asemănătoare în toată această regiune", arată Maria Kohut.

Ea a explicat că se încearcă realizarea unei mai bune colaborări între păstorii din Carpați, prin acțiuni concrete, pe mai multe niveluri, contându-se în aceste demersuri pe sprijinul României, importanța țării noastre fiind subliniată de participarea la evenimentul de la finalul săptămânii a președintelui Poloniei, Bronislaw Komorowski, prezent sâmbătă la Ludzmierz.

"Ne dorim ca voi să ne sprijiniți pentru a dovedi polonezilor că în România există un grup mare de oameni care au cultura și tradiția oieritului și sperăm într-o cooperare viitoare. Știm că trebuie să cooperăm cu toții, indiferent de țara din Carpați de care aparținem, pentru că numai o comunitate puternică va putea realiza un proiect puternic în Europa. Avem deja o cooperare foarte strânsă cu Cehia și Slovacia în ultimii ani. Există și o "sărbătoare a oierilor" organizată în comun, în ultimii cinci-șase ani, în prima duminică de după data de 23 aprilie, ziua Sf. Gheorghe în credința ortodoxă. (...) Suntem ciobani și avem din ce în ce mai multe contacte cu alți ciobani, ceea ce e important pentru mine, ca cioban. Există mai multe ONG-uri ce lucrează în Carpați și au început să colaboreze cu ONG-uri din alte țări. Acum ne-am dori ca și autoritățile din aceste țări să coopereze între ele, pentru a găsi soluții. La cel mai înalt nivel politic există un interes din partea Poloniei de a avea un parteneriat foarte puternic cu România, chiar și la nivel prezidențial. Acesta este motivul pentru care președintele (Poloniei — n.r.) a venit astăzi la Ludzmierz, pentru că a știut că aici vor fi reprezentanți ai țării voastre și a vrut să arate că România este importantă pentru noi, polonezii, și la nivel înalt, ca partener", afirmă Maria Kohut.

De altfel, președintele Poloniei și-a început discursul susținut la întâlnirea cu delegația din țara noastră adresând participanților un 'Bună ziua!' în limba română. La final a aprins, alături de reprezentanți din țara gazdă, din România, Cehia și Slovacia, un foc simbolic semnificând dorința unei mai bune colaborări între aceste țări.

"Prezența noastră aici este legată în primul rând de un schimb de bune practici, ținând cont de experiența acestei țări în accesarea fondurilor europene. Ne-am bucurat că la focul simbolic aprins vineri președintele Poloniei a venit să dea mâna personal și să schimbe câteva cuvinte cu membri ai delegației României. Sper că am "aprins focul" unor mai bune relații între țările noastre", a precizat, pentru AGERPRES, Mircea Groza, reprezentant al Consiliului Județean Sălaj, prezent la Congresul Carpaților.

În opinia Mariei Kohut, un rol important pentru o mai bună colaborare între țările din Carpați o are, pe lângă relația dintre ciobani și mediul non-guvernamental, și colaborarea la nivel înalt între statele din zonă.

"Primul pas în cooperarea internațională a fost în 2013, atunci când soțul meu și mai multe organizații am organizat o transhumanță cu turme de oi pe ruta Rotbav — Sighetul Marmăției — Cehia — Slovacia și Polonia. Scopul acestei acțiuni nu a fost doar unul turistic, ci și pentru a-i face pe muntenii din Carpați să înțeleagă că suntem mai mulți. Avem deja ciobani români care au venit la turmele noastre, le arătăm cum facem brânza — pentru că, de exemplu, voi nu faceți brânza afumată în bucăți mici, cum o facem noi. Toți păstorii din Carpați trebuie să înțeleagă că nu suntem singuri, suntem și în România, și în Cehia, Polonia, poate un pic și în Ungaria sau în alte țări. Chiar și pentru polonezi, 80% nu știu despre rădăcinile noastre valahice și am început un proiect important și la nivel universitar, cu o durată de cinci ani, prin care pas cu pas să explicăm acest lucru. Noi știm că Uniunea Europeană este deschisă și putem să arătăm că avem o cultură națională comună, că putem coopera între țări", precizează Maria.

Scopul final al acestor acțiuni este impunerea Munților Carpați ca un brand la nivel european.

"Avem nevoie de un produs care să facă din Carpați o marcă. Poate fi brânza, pentru că aceasta este peste tot, poate fi oaia. Când vorbești de Alpi, nu te gândești că poate e vorba de Franța, poate de Elveția. Nu te gândești la țări, ci la Alpi. Carpații nu sunt foarte cunoscuți în Europa", conchide Maria Kohut.

Congresul Carpaților a fost organizat de către Asociația Muntenilor din Polonia, organizație care are 8.000 de membri, cu sprijinul unor fonduri elvețiene și din surse proprii. AGERPRES